

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti



**MƏKTƏBƏQƏDƏR TƏHSİL
FAKÜLTƏSİ**

**TƏHSİLALANLAR ÜÇÜN
YADDAŞ KİTABÇASI**



BAKALAVRİAT və MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNDƏ TƏHSİLƏLƏNƏNLER ÜÇÜN

YADDAŞ KİTABÇASI

*ADPU-nun Məktəbəqədər təhsil fakültəsinin
14 sentyabr 2021-ci il tarixli əsasən çap edilir (pr. №1)*

Bakı - 2021

Ön söz

Əziz tələbələr!

Sizin bu gün böyük bir sevinc və həyəcanla qədəm qoyduğunuz bu universitet Azərbaycan təhsilinə, elminə minlərlə gözəl ziyalı, alim və müəllimlər bəxş etmişdir. Onlar həmişə öz fəaliyyətlərində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin adını uca tutmuş, xalqının və millətinin tərəqqisi yolunda şərəflə çalışmışlar.

Universitetimizin II mərtəbəsində sizi Ulu öndərimizin möhtəşəm heykəli və o heykəli bəzəyən müdrik bir kəlamı qarşılayacaqdır: *“Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram!”* Çoxminlik müəllim ordumuzun sırasına xoş gəlırsiniz! İnanırıq ki, siz də təhsil alacağınız bu universitetin imicini uca tutacaq, elmi-pedaqoji biliklərə səylə yiyələnəcək və şərəfli müəllim adını yüksəklərə qaldıracaqsınız.

Fakültəmizin rəhbərliyi, professor-müəllim heyəti sizlərin kamil bir mütəxəssis kimi yetişməyinizdə səylərini əsirgəməyəcək, yüksək qayğı ilə əhatə olunacaqsınız. Hazırkı vəsait də bu qayğının ifadəsidir.

Sizə tələbəlik həyatınızda böyük uğurlar arzusu ilə.

Fakültə rəhbərliyi.

İÇİNDƏKİLƏR

- 1. Ali təhsil müəssisəsi haqqında məlumat**
- 2. ADPU - nun Məktəbəqədər təhsil fakültəsinin yerləşdiyi ünvan**
- 3. Məktəbəqədər təhsil fakültəsinin strukturu**
- 4. Ali təhsil müəssisəsinə ümumi qəbul və qeydiyyat qaydaları**
- 5. Məktəbəqədər təhsil fakültəsinin bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə ixtisaslar**
- 6. Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili qaydaları (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 24 dekabr tarixli 348 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilib)**
- 7. Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 23 aprel tarixli 75 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir)**



AZƏRBAYCAN DÖVLƏT PEDAQOJİ UNİVERSİTETİ

Ali təhsil müəssisəsi haqqında məlumat

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (ADPU) - pedaqoji kadrların hazırlığı ilə məşğul olan dövlət ali təhsil müəssisəsidir.

Respublikamızın qocaman ali təhsil ocaqlarından olan Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti Azərbaycan Xalq Komissarları Sovetinin(XKS) sədri Nəriman Nərimanovun imzaladığı 1921-ci il 26 avqust tarixli dekret əsasında 6 nəfər tələbə ilə milli dildə fəaliyyətə başlamışdır. Onun ilk buraxılışı 1923/24-cü tədris ilində olmuşdur.

Fəaliyyəti dövründə institut 150 mindən çox müəllim kadri hazırlamış, bir çox ixtisaslar üzrə elmi-pedaqoji kadr hazırlığının mərkəzinə çevrilmişdir.

Bununla yanaşı, institut tədris və elmi-pedaqoji fəaliyyəti dövründə müxtəlif çətinliklərə məruz qalmışdır. İki dəfə (1927-1929 və 1941-1943-cü illərdə) öz fəaliyyətini dayandırdırmış, Azərbaycan Dövlət Universiteti (indiki Bakı Dövlət Universiteti) ilə birləşdirilmişdir. Lakin zamanın bütün çətinliklərdən şərəflə çıxaraq Azərbaycanda milli mədəniyyətin, elmin və təhsilin inkişafında xüsusi xidmətləri olan müəllim kadrları yetişdirməklə, millətin mənəvi potensialının formalaşmasında önəmli rolunu qoruyub saxlamışdır.

Azərbaycanda pedaqoji kadrların hazırlanması prosesini yaxşılaşdırmaq və ali məktəblərdə vahid rəhbərliyi təmin etmək məqsədilə Azərbaycan XKS 1926-cı ilin iyun ayının 16-da «Ali pedaqoji institutların

yenidən təşkili haqqında» qərar qəbul etdi. BDU-nun Pedaqoji fakültəsi səmərəli fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, ali təhsilli pedaqoji kadrlara olan ehtiyac lazımınca ödəyə bilmədi. Buna görə də Pedaqoji fakültənin bazası əsasında müstəqil ali təhsil müəssisəsinin– Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun(ADPI) yenidən yaradılması planlaşdırıldı. Respublikada ali pedaqoji təhsilin yenidən qurulmasında uğurlu addımlar atıldı. P.Qasimov instituta direktor, professor B.B.Komarovski isə direktor müavini təyin edildilər. BDU müvəqqəti olaraq öz fəaliyyətini dayandırdı. BDU-nun Pedaqoji fakültəsində çalışan tanınmış alimlərin əksəriyyəti ADPI-yə müəllimliyə cəlb olundular.

Böyük Vətən müharibəsinin ilk illərində ADPI-nin maliyyə imkanları tükəndi, tələbə və müəllim heyətinin maddi vəziyyəti ağırlaşdı. Bu səbəbdən də Azərbaycan XKS və Azərbaycan K(b)PMK-nın qərarı ilə institut 2-ci dəfə BDU ilə birləşdirildi. Müharibənin gedişində əsaslı dönüş yarandıqdan sonra ADPI BDU-nun tərkibindən ayrıldı və müstəqil ali təhsil müəssisəsi kimi fəaliyyətə başladı.

Pedaqoji Universitet Azərbaycanda elmin və təhsilin inkişafına dəyərli töhfələr verən tanınmış alimlər yetişdirmiş, fəaliyyəti ərzində elmi mərkəz kimi formalaşmış inkişaf etmişdir. Xalqımızın fəxr etdiyi yüzlərlə tanınmış alim, yaradıcı ziyalı, ictimai və dövlət xadimi ADPU- da təhsil almışlar. ADPU-nun məzunları müxtəlif ali məktəblərdə, elmi-tədqiqat institutlarında, dövlət təşkilatlarında uğurla fəaliyyət göstərirlər.

Qeyd edək ki, ADPU-nun 95 illik tarixinin bütöv bir

mərhələsində (1969-1987 və 1993- 2003-cü illər) qazanılan uğurlar bilavasitə ümummilli liderimizin - Heydər Əliyevin unudulmaz adı və çoxşaxəli fəaliyyəti ilə qırılmaz tellərlə bağlıdır. Ulu Öndərin ADPİ-nin 60 illik yubileyi ilə bağlı təntənəli mərasimdə «Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutu böyük və çətin yol keçmişdir. Onun kollektivi Azərbaycan ümumtəhsil məktəbinin inkişafında böyük xidmət göstərmiş, institut xalq maarifi üçün yüksəkixtisaslı kadrlar ocağına çevrilmişdir» - cümlələri ilə verdiyi yüksək qiymət institut əməkdaşlarının sonrakı fəaliyyətinə yeni, sağlam nəfəs vermişdir.

ADPU ötən əsrin 90-cı illərindən sonra Azərbaycanda gedən bütün ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirak etmiş, sabitliyin və əmin-amanlığın qorunub saxlanılmasında, dövlətin və dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsində vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirmişdir. Pedaqoji Universitet ölkəmizdə ali pedaqoji məktəblər arasında Universitet statusu alan ilk tədris və elm ocağıdır. ADPU-ya 1989-1994-cü illərdə professor Səlvər Aslanov, 1994-1996- cı illərdə professor Nizami Xudiyev, 1996-2006-cı illərdə professor Bəhlul Ağayev, 2006- 2016-cı illərdə professor Yusif Məmmədov rəhbərlik ediblər.

2016-ci ildən ADPU-ya professor Cəfər Cəfərov rəhbərlik edir.

Ulu Öndərin xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq ADPU-nun foyesində abidəsi qoyulmuş, nadir eksponatları sərgiləyən, professor-müəllimlərin, tələbələrin və universitetin qonaqlarının ziyarət məkanına çevrilən

Heydər Əliyev Muzeyi yaradılmışdır. Zəngin irsinin gənc nəsə çatdırılması məqsədilə «Heydər Əliyev məktəbinin lektoriyası» təşkil edilmiş, ADPU-nun 2 nömrəli tədris binasında möhtəşəm Heydər Əliyev Mərkəzi yaradılmışdır.

Hazırda ADPU-da 8 fakültə - Filologiya, Tarix və coğrafiya, Riyaziyyat və informatika, Kimya və biologiya, Fizika və texnologiya, Məktəbəqədər təhsil, Təsviri incəsənət, Fiziki tərbiyə və çağırışaqədər hazırlıq, İbtidai təhsil fakültələri fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2015-ci il 26 noyabr tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu (AMİ) ADPU-ya birləşdirilib və AMİ-nin Ağcabədi, Cəlilabad, Quba, Şamaxı və Şəki filialları ADPU-nun tərkibinə verilib. Bununla yanaşı, Nazirlər Kabinetinin 3 fevral 2016-cı il qərarı ilə Bakı Sənaye-Pedaqoji Kolleci Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə qoşularaq, sonuncu ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci kimi fəaliyyət göstərməyə başlayıb. Qeyd edək ki, dövlət başçımızın 2016-cı il 29 aprel tarixli sərəncamı ilə ADPU-nun Qazax filialı Bakı Dövlət Universitetinə, Zaqatala filialı isə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə verilib.

Baş verən struktur dəyişiklikləri nəticəsində ADPU-nun fəaliyyət dairəsi genişlənib, professor-müəllim heyətinin və tələbə kollektivinin sayı xeyli artıb. ADPU-da hazırda filiallar və Pedaqoji Kolleclə birlikdə təxminən 20 minə yaxın tələbə təhsil alır. Universitetdə 67 elmlər doktoru, 61 professor, 273 dosent, 354 fəlsəfə doktoru çalışır. ADPU-da ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində 22 ixtisas,

magistratura səviyyəsində isə 18 ixtisas üzrə pedaqoji kadr hazırlanır.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuş ADPU bu gün öz inkişafının keyfiyyətə yeni mərhələsinə qədəm qoymuşdur. ADPU-da maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsi, ali pedaqoji təhsilin məzmun və formasının təkmilləşdirilməsi, professor-müəllim heyəti və tələbə kollektivi arasında mənəvi- psixoloji mühitin sağlamlaşdırılması istiqamətində əməli tədbirlər həyata keçirilir. ADPU-da struktur islahatlarının həyata keçirilməsi, idarəetmənin optimallaşdırılması, fəaliyyətinin nəticələrinə görə cavabdeh, şəffaf və səmərəli tənzimləmə mexanizmlərinə malik idarəetmə sisteminin formalaşdırılması və universitetin idarə edilməsinin qabaqcıl beynəlxalq təcrübə əsasında yenidən qurulması istiqamətində ciddi addımlar atılır.

ADPU-da maddi - texniki bazanın möhkəmləndirilməsi, ali pedaqoji təhsilin məzmun və formasının təkmilləşdirilməsi, professor - müəllim heyəti və tələbə kollektivi arasında mənəvi - psixoloji mühitin sağlamlaşdırılması istiqamətində əməli tədbirlər həyata keçirilir. ADPU-da struktur islahatlarının həyata keçirilməsi, idarəetmənin optimallaşdırılması, fəaliyyətinin nəticələrinə görə cavabdeh, şəffaf və səmərəli tənzimləmə mexanizmlərinə malik idarəetmə sisteminin formalaşdırılması və universitetin idarə edilməsinin qabaqcıl beynəlxalq təcrübə əsasında yenidən qurulması istiqamətində ciddi addımlar atılır. Tədrisin

məzmununun müasirləşdirilməsi, ADPU-nun inkişafı, fəaliyyətinin yenidən qurulması ilə bağlı fəaliyyət planının hazırlanması, tədris işi ilə bağlı dünya təcrübəsinin, habelə ölkədə toplanmış qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və tətbiq edilməsi, peşə hazırlığı fənləri ilə yanaşı, xarici dillərin tədrisinin gücləndirilməsi, tədris planlarının təkmilləşdirilməsi, tələbələrin dərslik və dərs vəsaitləri ilə təminatının yaxşılaşdırılması, kitabxana fəaliyyətinin modernləşdirilməsi, elektron kitabxana şəbəkəsinin, rəqəmsal təhsil resurslarından istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və beynəlxalq informasiya resurslarına çıxış imkanlarının təmin edilməsi qarşımızda dayanan əsas vəzifələrdir.

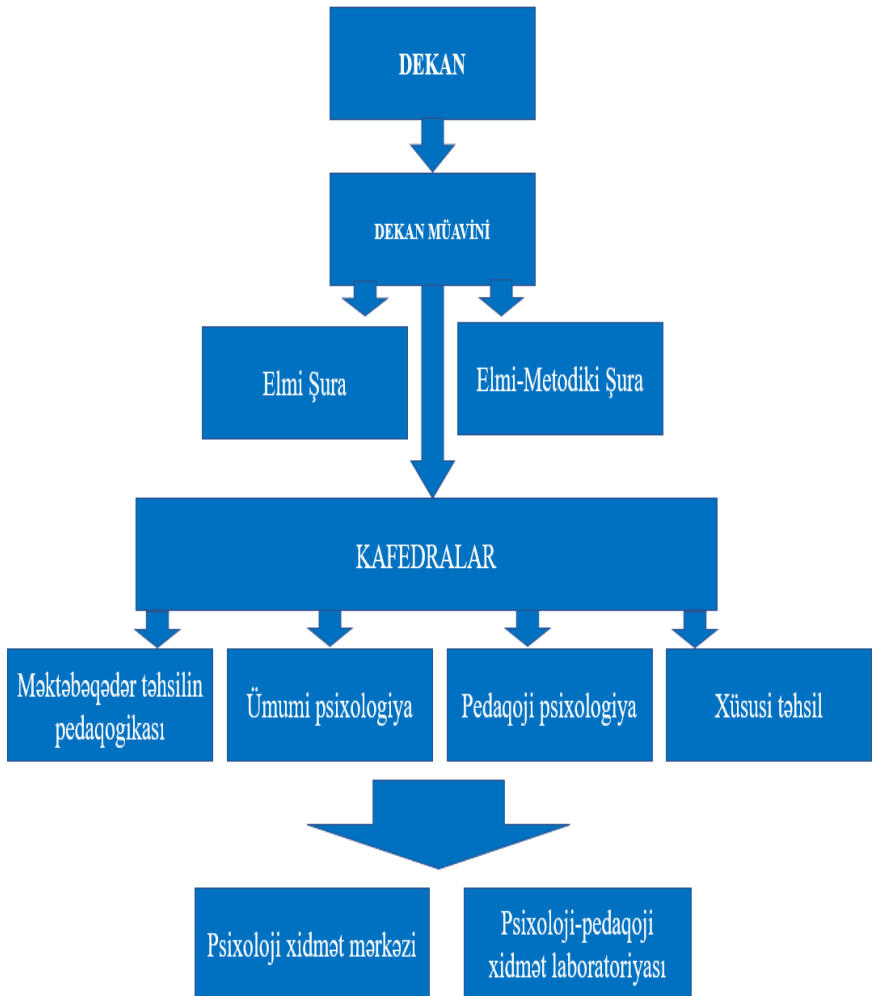


**ADPU - nun Məktəbəqədər təhsil
fakültəsi**

**Ünvan: Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu,
Koroğlu Rəhimov 13, Gənclik
metrosu**

IV tədris binası, III mərtəbə

Fakültənin strukturu:



Məktəbəqədər təhsil ixtisası üzrə

Bakalavr: 050112- Məktəbəqədər təhsil
Magistr: 060117- Məktəbəqədər təlim və tərbiyə
metodikası və metodologiyası
Doktorantura: 5804.01-Ümumi pedaqogika,
pedaqogikanın və təhsilin tarixi

Təhsildə sosial-psixoloji xidmət ixtisası üzrə

Bakalavr: 050118-Təhsildə sosial psixoloji xidmət
Magistr: 060118-Təhsildə sosial psixoloji xidmət
Doktorantura: 6107.01-Ümumi psixologiya
Doktorantura: 6104.01-Pedaqoji psixologiya

Korreksiyaedici təlim ixtisası üzrə

Bakalavr: 050111- Korreksiyaedici təlim
Magistr: 060116-Korreksiyaedici təlimin metodikası
və metodologiyası
Doktorantura: 5805.01-Korreksiya pedaqogikası

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti

Sənəd Qəbulu Komissiyası Bakı
şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli 68

Tel. (+994 12) 493 35 05 və ya
(+994 12) 493 00 32

e-mail:

qeydiyyat@adpu.edu.az

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti 2020/2021- ci tədris ili üçün tələbə adını qazanmış şəxslərin onlayn qeydiyyatı haqqında məlumat

Tələbə adı qazanmış şəxslər 2020-ci il 25 sentyabr saat 09:00-dan 7 oktyabr 17:30-dək sənədlərini onlayn qaydada qeydiyyatdan keçirməlidirlər. Qeydiyyatdan keçmək üçün tələbə adını qazanmış şəxs aşağıda siyahısı təqdim edilən sənədləri scan (elektron sürəti) edib qeydiyyat@adpu.edu.az e-mailinə göndərməlidir.

- 1.** Tələbə anketi (əlyazma qaydasında doldurulmuş qaydada); (Bax əlavə 1)
- 2.** Tam orta təhsil haqqında sənəd (Attestat) və ya təhsilin əvvəlki mərhələsini bitirdiyi barədə sənəd (Kollec və ya ali təhsil müəssisəsinin 2019-2020-ci tədris ilinin məzunları üçün həmin təhsil müəssisəsini bitirmələri haqqında arayış və ya diplom);
- 3.** Fotoşəkil (ağ fonda) 3×4 ölçüdə; (hicablı olanlar şəxsiyyət vəsiqəsindəki şəkli kimi)

4. Şəxsiyyət vəsiqəsi;
 5. İlkin hərbi qeydiyyatata alınma haqqında vəsiqə (oğlanlar üçün);
 6. Tibbi arayış (Forma - 086) (şəkili);
 7. İllik təhsil haqqının ödəməsini (imkanı məhdud olan tələbələr təhsil haqqının yarısını ödəməklə qeydiyyatdan keçə bilər və ikinci yarısını 31.12.2020-dək ödəməlidirlər) təsdiq edən qəbz (ödənişli təhsil alacaq tələbələr üçün);
- Ödənişli əsaslarla qəbul olub, dövlət tərəfindən təhsil haqqı ödənilən güzəşt kateqoriyasına aid olan şəxslərlə bağlı Əlavə 2-yə baxın.
- Təhsil haqqı ödənilməsi üçün Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti bank

Rekvizitləri:

Azərbaycan Dövlət

Pedaqoji

Universiteti

VÖEN:

1700495231

H/H AZ92AIIB38090019441105141104

Bank: Kapital

Bank ASC Cəfər

Cabbarlı filialı

Kod: 200048

VÖEN: 9900003611

Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

8. Tələbənin iş nömrəsi və şəxsi kabinetin istifadəçi adı (FİN).

9. Təhsil Nazirliyinin www.e-telebe.edu.az portalında bütün tələbə adını qazananlar qeydiyyatdan keçməlidir.

Ödənişli əsaslarla qəbul olub, dövlət tərəfindən təhsil haqqı ödənilən güzəşt kateqoriyasına düşən şəxslər müvafiq tələb olunan sənədləri də digər sənədləri ilə birlikdə e-mailə göndərməlidirlər. Bu sənədləri təqdim etməklə abituriyent mütləq elektron qeydiyyatdan keçməlidir. Qeyd olunan vaxtda sənədlərini onlayn qaydada təqdim etməmiş və ya natamam təqdim etmiş şəxslər qeydiyyatdan keçməmiş hesab olunacaq. Bu hal abituriyentin müvafiq ixtisasa yerləşdirilmədən imtina etməsi kimi qiymətləndiriləcək.

Qeyd edilmiş sənədləri göndərən abituriyentlərin şəxsi kabinetində bir gün sonra “sizin sənədləriniz qəbul olduğunuz ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təsdiqləndi” yazısı daxil olacaq. Şəxsi kabinetinə bu məlumat qeyd edilmiş abituriyentin sənədləri təsdiqlənmiş hesab ediləcəkdir. Belə bir bildiriş almayan abituriyentlər mütləq ADPUnun Sənəd Qəbulu Komissiyası ilə e-mailə əlaqə saxlamalıdırlar.

Şəkil 3x4

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
Tələbə anketi

Adı, soyadı, ata ad _____

Şəxsiyyət vəsiqəsinin fın kodu _____

Vətəndaşlığı _____

Cinsi _____ Doğum tarixi _____ Ailə vəziyyəti _____

Sosial vəziyyəti _____ (1 valideynini itirmiş /2valideynini itirmiş)

Sosial statusu _____ (Vətəndaş/qaçqın/köçkün)

Hərbi mükəlləfiyyəti _____ (Hərbi mükəlləfiyyətli/Mükəlləfiyyətsiz)

Milliyyəti _____

Sağlamlıq məhdudiyyəti _____ (1-ci qrup əlil/2-ci qrup əlil)

Əlaqə məlumatı

Ev telefonu _____

Mobil telefonu _____

E-mail _____

Ünvan məlumatları

Doğulduğu yer _____ (Ölkə/şəhər/kənd/qəsəbə)

Qeydiyyatünvanı _____ (Ölkə/şəhər/kənd/qəsəbə/küçə/ev/mənzil)

Faktiki yaşayış ünvanı _____ (Ölkə/şəhər/kənd/qəsəbə/küçə/ev/mənzil)

Ailə üzvləri

Ata adı, soyadı, əlaqə nömrəsi _____

Ana adı, soyadı, əlaqə nömrəsi _____

Sənəd məlumatları

Şəxsiyyət vəsiqəsinin seriyası _____ Nömrəsi _____

Verilmə tarixi _____ Bitmə tarixi _____

Sağlamlıq haqqında arayışın seriyası _____ Nömrəsi _____

Verilmə tarixi _____ Bitmə tarixi _____

Hərbi mükəlləfiyyət haqqında arayışın seriyası _____ Nömrəsi _____ Verilmə tarixi _____

Bitmə tarixi _____

Qəbul forması _____

(Müsabiqə/Müsabiqədən kənar/Fərdi müqavilə/və s.)

Qeydiyyat tarixi _____ Qəbul balı _____

Təhsilalma forması _____ (əyam/qiyabi) Təhsil haqqı _____ (Dövlət/ödənişli)

İxtisas _____

Keçmiş təhsil məlumatları

Məktəbin ünvanı _____ (Ölkə/şəhər/kənd/qəsəbə)

Məktəbin adı _____

Başlama tarixi _____ Bitirmə tarixi _____

Təhsil aldığı dil _____

Attestat məlumatları

Attestatın seriyası _____ Nömrəsi _____

Verilmə tarixi _____ Bitmə tarixi _____

(Kollec və s.)

Təhsil müəssisəsinin ünvanı _____ (ölkə/şəhər/kənd/qəsəbə) Təhsil

müəssisəsinin adı _____

Başlama tarixi _____ Bitirmə tarixi _____

Təhsil aldığı dil _____

Məlumatın doğrğunluğunu öz imzamlarla təsdiq edirəm _____

ALİ TƏHSİLDƏ KREDİT SİSTEMİ

1. Kredit sisteminin mahiyyəti

Kredit sistemi ali təhsildə tətbiq olunan fənn bitirmə və kurs bitirmə kimi iki əsas sistemdən biridir. Keçmiş sovet məkanında və bir sıra ölkələrdəki kurs bitirmə sistemindən fərqli olaraq kredit sistemi bilavasitə fənn keçməyə əsaslanan bir sistemdir.

Hazırda dünyada əsasən 2(iki) akademik kredit sistemi daha geniş yayılmışdır:

1. USCS – ABŞ Kredit sistemi (United States Credit System).
2. ECTS — Avropa Kredit transfer sistemi (European Credit Transfer System).

Birinci sistem (ABŞ Kredit Sistemi), XX əsrin əvvəllərindən tətbiq olunur və semestrdə 15-18 kredit qazanmaq imkanı verir. ABŞ-da adətən qrup həftədə 3 saat mühazirə və ya müzakirə keçirsə bu o deməkdir ki, bakalavrın 1 kredit saati 1 saatlıq mühazirə və 2 saatlıq ev işinə bərabərdir. Bakalavr üçün semestrdə orta tədris yükü 15 kreditə (vahidə) bərabərdir ki, bu da 45 saat dərstdə iştirak və oxumaq deməkdir.

İkinci sistem isə (Avropa Kredit Transfer Sistemi) XX əsrin 80-ci illərindən tətbiq olunmağa başlanmışdır və semestrdə 30-33 kredit qazanmaq imkanı verir.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində kredit sisteminin tətbiqi də müxtəlifdir. Burada Universitetin «semestr» yoxsa «kvartal» sistemləri üzrə işləmələri də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Əksər Universitetlərdə tədris ili «Payız» (16 həftə) və «Yaz» (17 həftə) semestrləri (Azərbaycanda isə hər iki semestr 15 həftədən ibarətdir) olmaqla 2 hissəyə bölünür. 8-10 həftəlik «Yay sessiyası» deyilən bir tədris müddəti də tətbiq olunur. Azərbaycanda «Yay semestrinin» müddətinin 6 həftəyədək

olması nəzərdə tutulmuşdur.

2. Kredit sisteminin tətbiq olunduğu ölkələr

Kredit sistemi ABŞ-da, dünyanın bir çox ölkəsində və Avropanın 40-dan çox ölkəsində tətbiq edilir. 19 may 2005-ci ildə Norveçin Bergen şəhərində keçirilən konfransda Azərbaycan Respublikası da Boloniya prosesinə qoşulmuşdur. 2006/2007-ci dərslər ilindən başlayaraq Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tövsiyəsi ilə ölkəmizin bir çox universitetlərində, o cümlədən bizim Universitetdə də kredit sistemi tətbiq olunmağa başlanmışdır. Əvvəlcə AzTU-nun «Radiotexnika və rabitə» fakültəsində tətbiq olunmuş, sonra isə digər fakültələr də bu sistemə keçirilmişdir. 2010-cu ildən ölkəmizin bütün ali məktəblərində bu sistemə keçid prosesi başa çatmışdır.

3. Kredit sisteminin üstünlükləri

Boloniya prosesinin əsasında Avropada vahid təhsil məkanı yaradılır. Bunun nəticəsində gələcəkdə ölkələr arasında tələbə mübadiləsi və diplomların qarşılıqlı tanınması asanlaşacaqdır. Boloniya prosesi aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:

1. ikipilləli (bakalavr və magistr) təhsil sisteminin tətbiqi;
2. kredit sisteminin tətbiqi;
3. təhsilin keyfiyyətinə nəzarət;
4. tələbələrin və müəllimlərin mobilliyinin genişləndirilməsi;
5. məzunların işə düzəlməsinin təmin olunması;
6. Avropa təhsil sisteminə cəlb olunmanın təminatı;
7. Təhsilin sosial yönümlülüüyünün təmin edilməsi (ömürboyu təhsil).

Kredit sistemi aşağıdakı səciyyəvi xüsusiyyətlərə malikdir:

- kredit sisteminə görə bakalavr təhsil pilləsində təhsil müddəti bir qayda olaraq hər biri 2 semestrədən ibarət olmaqla 4 ildən ibarətdir. Zəruri hallarda Universitet rəhbərliyi bir təhsil ili ərzindəki mövcud 2 semestrə «yay semestri» adlanan

üçüncü bir semestr də əlavə edə bilər;

- bu sistem təhsildə daha yüksək göstəricilərə nail olmaq üçün stimül yaradır. Başqa sözlə, istedadlı tələbələrə yuxarı kurslardan fənn götürməklə bakalavr təhsilini 1 və ya 2 semestr tez başa vurmaq imkanı verir. Həmçinin təhsil aldığı ixtisasa yaxın ixtisaslardakı müvafiq fənlərə yiyələnmək istəyən tələbə üçün də imkan yaranır. Bu da öz növbəsində tələbənin peşəyönümünün və dünyagörüşünün təkmilləşdirilməsinə gətirib çıxarır;

- bu və ya digər səbəbdən hansısa fəndən qeyri-müvəffəq qiymət almış tələbəyə aşağı kursdan qalan fənni təkrar oxumaqla həmin fənni mənimsəmək imkanı qazandırır və tələbə imtahandan müvəffəq qiymət ala bilər. Beləliklə, sistem zəif tələbənin də potensialını sonuna qədər istifadə etmək üçün şərait yaradır.

- tələbənin bu və ya digər subyektiv münasibətin, təsadüfi halların, şəxsi-qərəzçilik kimi amillərin qurbanı olması hallarını istisna edir;

- bu sistemin tətbiqində əsas şərtlərdən biri də tələbənin dərəcə davamiyyətinin məcburi olmasıdır ki, bu da tələbədə intizam və məsuliyyət hissinin artmasını təmin edir.

4. Kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin hüquq və vəzifələri

4.1. Tələbələrin hüquqları:

- ali təhsil müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili barədə əsasnamə ilə tanış olmaq;
- müstəqil şəkildə fənni və müəllimi seçmək;
- yuxarı kursdan, eləcə də başqa ixtisasdan (əvvəlki illərdən borcu olmayan və bütün fənlərdən orta göstərici 71-100 bal arasında olan tələbələr üçün) və aşağı kursdan fənn seçmək;
- lazımı çap materiallarını və onların elektron versiyalarını almaq;

- fərdi planlarda dəyişiklik etmək;
- Əsasnamənin 3.2 və 3.3 bəndlərinə müvafiq olaraq;
- tədris məsləhətçilərinin (tyutorların) xidmətindən istifadə etmək.

4.2. Tələbələrin vəzifələri:

- ali təhsil müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili barədə Əsasnamənin tələblərinə riayət etmək;
- təhsil müddəti üçün müəyyən olunmuş bütün kreditləri toplamaq;
- növbəti tədris ilinin planını 25 iyun - 10 iyul tarixə qədər dekanlığa təqdim etmək;
- tələbənin fərdi tədris planına ciddi riayət etmək və tədris olunan fənləri lazımı səviyyədə mənimsəmək.

QEYD: 1. Tələbə tədrisə başlayan kimi «Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları»nı, «Kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi haqqında Əsasnamə»ni və «Kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin fənnlər üzrə imtahanları haqqında Əsasnamə»ni diqqətlə oxumalıdır.

2. Tələbə kredit sistemi ilə təhsil alması və kredit sisteminin mahiyyəti haqqında valideynlərini məlumatlandırmalıdır.

Kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi haqqında

Biliyin qiymətləndirilməsinin çoxballı sistemi tələbələrin tədris fəaliyyəti nəticəsində fənnin öyrənilməsində əldə etdikləri bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsinin yeni mexanizmidir və bu mexanizm daxili qaydalara əsasən tənzimlənir.

Elektron Təhsil Sistemində iştirak etməyən tələbələrə həmin saata «q/b», sorğulara cavab verənlərə müvafiq «bal», dərstdə iştirak edən, lakin qiymət almayanlara isə «i/e» yazılmalıdır.

Konkret fənn üzrə semestr ərzində toplanmış balın yekun miqdarına görə tələbələrin biliyi aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

- 51 baldan aşağı	- «qeyri-kafi»	- F
- 51-60 bal	- «qənaətbəxş»	- E
- 61-70 bal	- «kafi»	- D
- 71-80 bal	- «yaxşı»	- C
- 81-90 bal	- «çox yaxşı»	- B
- 91-100bal	- «əla»	- A

İmtahan vərəqələrində, tələbələrin qiymət kitabçalarında, diplomlara əlavələrdə və digər sənədlərdə tələbələrin fənlər üzrə qazandıqları ballar və onların hər fənn üzrə işarələri qeyd olunmalıdır.

Fənni tədris edən müəllim tələbələrə ilk gündən çoxballı sistemin əhəmiyyətini, onların tədris fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin hansı ballarla qiymətləndirilməsini izah etməlidir.

İmtahan sessiyasının təşkili və keçirilməsi qaydaları

İmtahanların gedişi və təşkili «Ali təhsil müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili barədə nümunəvi Əsasnamə» və

«Kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin fənlər üzrə

imtahanları haqqında Əsasnamə» ilə tənzimlənir.

Tələbəyə fənnlər üzrə sərbəst işə görə balların müəyyənləşdirilməsi

Ayrı-ayrı fənnlər üzrə tələbəyə sərbəst işə görə verilən balın maksimum həddi 10-dur (20). Sərbəst işlərin tapşırıqları müxtəlif

formada (mühazirə mövzuları üzrə problem və praktiki xarakterli tapşırıqlar, prezentasiyalar və s.) ola bilər. Həmin tapşırıqlar fənni tədris edən müəllim tərəfindən müəyyənləşdirilir. Tapşırıqların yoxlanılması və qəbulu müəllim tərəfindən dərstdən kənar vaxtda həyata keçirilir.

Kurs işinin (layihəsinin) yerinə yetirilməsinə görə balların hesablanması

Kurs işinin (layihəsinin) yazılması və müdafiəsi tələbənin müstəqil işinin əsas formalarından biri olub, kursun proqramı üzrə tədris materialının mənimsənilməsinə nəzarət vasitəsidir. Kurs işlərinin mövzuları kafedra tərəfindən hazırlanır və semestrin əvvəlində ən gec 15 gün müddətində tələbələrə paylanılır. Kurs işi tələbənin fərdi əməyinin nəticəsidir və əsas etibarilə standart məsələlərin həllinə həsr olunur. Bəzi hallarda kurs işləri elmi-tədqiqat xarakteri daşıya bilər. Kurs işi mövcud standartlara cavab verməli və strukturu aşağıdakı kimi olmalıdır:

- Giriş;
- Mövzunun əsas məsələlərinin həlli (şərhi);
- Nəticə (təkliflər);
- İstifadə olunan ədəbiyyatın siyahısı;

Kurs işinin müdafiəsi üçün tələbə maksimum 10 (20) bal qazana bilər. Bu balların hesablanması aşağıdakı meyarlar əsasında müəyyənləşdirilir;

- 10 bal — tələbə seçdiyi mövzunu tam əhatə edir, iş düzgün tərtib edilib, müdafiə zamanı onun cavabı dəqiq və

hərtərəflidir;

- 9 bal — tələbə seçdiyi mözunu tam əhatə edir, iş düzgün tərtib edilib, müdafiə zamanı onun cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu açə bilir;

8 bal — tələbə seçdiyi mövzunu tam əhatə edir, iş düzgün tərtib edilib, müdafiə zamanı o cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal — tələbə seçdiyi mövzunu tam əhatə edir, işin tərtibində qüsurlara yol verilib, lakin müdafiə zamanı onun cavabı dəqiq və hərtərəflidir;

-6 bal — tələbə seçdiyi mövzunu tam əhatə edir, işin tərtibində qüsurlara yol verilib, müdafiə zamanı bəzi məsələləri nəzəri cəhətdən əsaslandırə bilmir;

- 4 bal — tələbə seçdiyi mövzunu əhatə edir, işin tərtibində qüsurlara yol verilib, müdafiə zamanı cavabları dəqiq deyil;

- 0 bal — tələbə seçdiyi mövzunu işləyərkən səhvlərə yol verir, müdafiə zamanı mövzunu açmaqda çətinlik çəkir;

- 0 bal – tələbə tərəfindən kurs işi yazılmayıb.

Kurs işlərinin(layihələrinin) müdafiəsi ali məktəbin müəyyən etdiyi qaydada həyata keçirilir.

Təcrübələrin nəticələrinə görə balların hesablanması

Tədris planında nəzərdə tutulmuş təcrübənin nəticələrinə görə tələbənin toplaya biləcəyi balların maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balların yarısı təcrübəyə davamiyyətinə görə, digər yarısı isə təcrübə üzrə hesabatın hazırlanması və müvafiq qaydada komissiya qarşısında müdafiəsinə görə verilir.

Təcrübəyə davamiyyətinə görə tələbənin topladığı yekun bal tələbənin təcrübədə iştirak etdiyi saatların miqdarının davamiyyətə ayrılan maksimum (50 bal) vurularaq təcrübəyə ayrılmış saatların miqdarına bölünməklə hesablanır.

Təcrübə üzrə hesabatın tərtib olunub müdafiəsinə görə tələbənin yekun balının hesablanması meyarları və

metodikası ali məktəbin Elmi Şurası tərəfindən təsdiq olunur.

Buraxılış işinə görə balların hesablanması

Buraxılış işinin yazılması və müdafiəsinə görə tələbənin toplaya biləcəyi balların maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balların yarısı buraxılış işinin hazırlanması və tərtibinə, digər yarısı isə Dövlət Attestasiya Komissiyası qarşısında müdafiəsinə görə verilir.

Buraxılış işinin yazılması və müdafiəsinə görə balların hesablanması meyarları ali məktəbin Elmi Şurası tərəfindən təsdiq edilir.

Buraxılış işinin müdafiəsi mövcud qaydalara uyğun aparılır.

Tələbənin nailiyyətlərinin cari və yekun qiymətləndirilməsi

Tələbənin tədris fəaliyyətini fəallaşdırmaq, onlar üçün özünə nəzarət mexanizmini yaratmaq və tədrisdə əldə olunmuş nailiyyətlərini qiymətləndirmək məqsədilə ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG) tətbiq edilir.

Ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi fənlər üzrə toplanan balların həmin fənnə görə qazanılan kreditlərə hasilləri cəmlərinin tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq kreditlərin cəminə olan nisbəti kimi müəyyənləşdirilir:

$$b_k^* \square b_k^* \square b_k^* \square \dots \square b_k^*$$

$$\text{UOMG} \square \frac{1 \ 12 \ 2 \ 3 \ 3 \quad n \ n}{\quad}$$

$$k_1 \square k_2 \square k_3 \square \dots \square k_n$$

- tələbənin fənlər üzrə yığdığı ballar

- fənlərə tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq

$b_1, b_2, \dots,$

b_n

$k_1, k_2, \dots, k_n$

kreditlər

$k_1^*, k_2, \dots, k_3^*$ - fənlər üzrə qazanılmış kreditlər (əgər tələbə imtahandan müvəffəq qiymət almazsa o, kredit qazanmamış hesab edilir və bu əmsal «0» (sıfır) olur)

ÜOMG semestrlər üzrə artan istiqamətdə hesablanır (bir semestrin, iki semestrin, üç semestrin və s.).

ÜOMG tələbənin istiqamət (ixtisas) üzrə təhsil proqramının mənimsəmə səviyyəsinin əsas göstəricisidir. Hər semestrin axırında tələbə öz cari müvəffəqiyyətini qiymətləndirir və onu daha yüksək səviyyəyə qaldırmaq üçün gələcək tədris fəaliyyətini müəyyənləşdirir.

Yüksək ÜOMG-si («çox yaxşı» və «əla») olan tələbələr rektorun rəğbətləndirilmə siyahısına daxil edilir. Üç dəfə həmin siyahıya düşən tələbələr lider-tələbə hesab olunurlar və onlar ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada rəğbətləndirilirlər.

ÜOMG diploma əlavəyə daxil edilir və bu göstərici işə götürənlər üçün əsas meyarlardan biri ola bilər

Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində əsas(baza) tibb təhsilində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində kredit

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 22 may tarixli 295 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2009-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil sistemində islahatlar üzrə Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı”na, “Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları”na, “Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və “magistr” dərəcələrinin verilməsi Qaydaları”na və Avropa Kredit Transfer Sisteminə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1.2. Bu Qaydalar tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında bütün ali təhsil müəssisələrinə şamil edilir. Azərbaycan Respublikasında müvafiq qaydada dövlət qeydiyyatına alınmış, fəaliyyətinə lisenziya verilmiş xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələri və (və ya) filialları öz ölkələrində mövcud olan tədrisin təşkili qaydalarını həmin təhsil müəssisələrində tətbiq edə bilərlər.

1.3. Kredit sistemi əsasında təşkil olunmuş tədris prosesinin xüsusiyyətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

1.3.1. hər bir təhsilalanın (bundan sonar-tələbənin) fərdi tədris planının olması və onların bu planın tərtib edilməsində iştirak etməsi;

1.3.2. ali təhsil müəssisəsinin tədris planlarına uyğun olaraq, tədris fənlərinin, semestrlər üzrə kreditlərin miqdarının, təhsilverənlərin və akademik məsləhətçilərin (tyutorların) seçiminin sərbəstliyinin təmin edilməsi;

1.3.3. təhsil prosesinə akademik məsləhətçilərin (tyutorların) cəlb olunması;

1.3.4. tələbəyə sərbəst iş üçün şəraitin yaradılması;

1.3.5. biliyin qiymətləndirilməsində çoxballı sistemin tətbiq edil-məsi;

1.3.6. hər semestrdə tədris qruplarının fənlər üzrə formalaşdırılması;

1.3.7. **Çıxarılıb;**

1.3.8. tələbə və təhsilverənlərin mobilliyinin təmin olunması;

1.3.9. təhsilalma müddətinin tələbənin nailiyyətindən asılı

olması (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna

olmaqla); 1.3.10. fakültələrin, kafedraların, ixtisasların, fənlərin,

müəllimlərin və tələbələrin kodlaşdırılması.

1.4. Ali təhsil müəssisəsi tələbələri kredit sisteminin təşkili qaydaları ilə tanış etməli və təhsil müddətində tələbəyə tədris planında nəzərdə tutulmuş krediti qazanmasına şərait yaratmalıdır.

1.5. Ali təhsil müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin

təşkili müvafiq qurumlar (tədris hissəsi, qeydiyyat, qiymətləndirmə, monitoring bölmələri) tərəfindən tənzimlənir.

1.6.Bu Qaydalar ali təhsilin əyani(tədrisə tam cəlb olunma- fulltime və tədrisə qismən cəlb olunma-parttime) və qiyabi təhsilə formalarına şamil edilir.

1.7.Bu Qaydaların icrası ilə bağlı tələb olunan xərclərin maliyyələşdirilməsi dövlət sifarişi ilə təhsil alan tələbələrə görə ali təhsil müəssisələrinə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlər, habelə həmin müəssisələr tərəfindən ödənişli təhsildən, sahibkarlıq fəaliyyətindən və qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilən digər fəaliyyətlərdən əldə olunan vəsaitlər hesabına təmin edilir.

2. Əsas anlayışlar

2.1.Bu Qaydalarda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. **təhsil krediti** — fənnin məzmununa və həcminə uyğun olaraq, onun mənimsənilməsinə ayrılan vaxtın ölçü vahididir;

2.1.2.**ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris planı** — ali təhsilin müvafiq səviyyəsində ixtisas (ixtisaslaşmalar) üzrə təhsil proqramlarına uyğun olaraq, tədris olunan fənlərə və auditoriyadankənar məşğələlərə ayrılan saatların miqdarını müəyyən edən əsas tənzimləyici sənəddir;

2.1.3.**ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris qrafiki** — ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris planında göstərilmiş fənlərin tədris illəri üzrə bölgüsünü əks etdirən sənəddir;

2.1.4.**tələbənin fərdi tədris planı** — tələbənin tədris ili

ərzində təhsil alacağı fənləri, onların müvafiq kreditlərini, fənlər üzrə müəllimlərin siyahısını əks etdirən sənəddir;

2.1.5. ixtisaslar (ixtisaslaşmalar) üzrə illik işçi tədris planı—ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris planına və

tələbələrin fərdi tədris planlarına uyğun hazırlanmış, cari tədris ilində tədris olunacaq fənlərin adlarını, dərslərin növlərini, fənlərin kreditlərini və tələbələrin sayını özündə əks etdirən sənəddir;

2.1.6. müəllimin illik işçi tədris planı — müəllimin tədris etdiyi fənləri, mühazirə və məşğələlərə (laboratoriya işlərinə) ayrılan saatların miqdarını, həmin fənlərin semestrlər üzrə tədrisini, həmçinin fənn üzrə tələbələrin sayını özündə əks etdirən sənəddir;

2.1.7. tələbənin sərbəst işi — tələbənin tapşırıqları sərbəst və müəllimin rəhbərliyi ilə auditoriyadankənar həyata keçirdiyi müstəqil işidir;

2.1.8. akademik məsləhətçi (tyutor) — ali təhsil müəssisələrində tədris məsləhətçisidir;

2.1.9. akademik mobillik — tələbənin və professor-müəllim heyətinin ölkədaxili və xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrində müvafiq olaraq sərbəst təhsil almaq və akademik fəaliyyət göstərmək hüququdur;

2.1.10. Avropa Kredit Transfer Sistemi (AKTS) — təhsil proqramı ilə müəyyən olunmuş kompetensiyalara nail olmaq üçün tələbənin iş yükünü və təhsil alma istiqamətini müəyyənləşdirən sistemdir. Bu sistem, həmçinin tələbələrin mobilliyini təmin edir və təhsil proqramlarının dövlətlərarası müqayisəsi və tanınması prosedurlarını asanlaşdırır;

2.1.11. **prerekvizit fənlər** — tədrisi ilk növbədə zəruri olan fənlərdir;

2.1.12. **akademik transkript** — tələbənin təhsil müddətində keçdiyi fənlər üzrə topladığı kreditləri və qiymətləri (rəqəm və hərflərlə) özündə əks etdirən sənəddir;

2.1.13. **fənlər üzrə qeydiyyat** — tələbələrin təhsil müəssisəsinin müəyyən etdiyi qaydada fənləri seçmə prosedurudur;

2.1.14. **Ümumi Orta Müvəffəqiyyət Göstəricisi (ÜOMG)** — tələbənin təhsil proqramını mənimsəmə səviyyəsinin göstəricisidir. ÜOMG tələbənin tədris fəaliyyətini fəallaşdırmaq, özünənəzarət mexanizmini yaratmaq, tədrisdə əldə etdiyi nailiyyətlərini qiymətləndirmək məqsədi ilə tətbiq edilir;

2.1.15. **akademik təqvim** — ali təhsil müəssisəsində tədris ili üzrə nəzərdə tutulmuş tədbirləri özündə əks etdirən sənəddir;

2.1.16. **müvəffəqiyyətlə təhsil alan tələbə** - fərdi tədris planında qeyd olunan bütün fənlər üzrə müəyyən olunmuş kreditləri qazanan tələbədir;

2.1.17. **akademik borcu olan tələbə** - fərdi tədris planında qeyd olunan fənlərin ən azı birindən müəyyən olunmuş krediti qazana bilməyən tələbədir;

2.1.18. **tədrisə tam cəlb olunma(fulltime)** — ixtisasın təhsil proqramı ilə müəyyən olunmuş normativ təhsil müddətinə uyğun, tədris qrafiki ali təhsil müəssisəsi tərəfindən planlaşdırılan əyani təhsil alma formasının növüdür;

2.1.19. tədrisə qismən cəlb oluma(parttime) – ixtisasın tədris planına uyğun, hər semestrdə iki fəndən az olmamaqla, tədris qrafiki tələbə tərəfindən planlaşdırılan əyani təhsil alma formasının növüdür;

2.1.20. cari qiymətləndirmə - fənn üzrə tələbənin semester müddətində fəaliyyətinin qiymətləndirilməsidir;

2.1.21. aralıq qiymətləndirmə - fənn üzrə tələbənin imtahan zamanı bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsidir.

3. Tədris prosesi

3.1. Tədris-metodiki təminat

3.1.1. Ali təhsil müəssisələrində tələbələrə təhsili ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə təhsil proqramı əsasında həyata keçirilir. Ayrı- ayrı ixtisaslar (ixtisaslaşmalar) üzrə tədrisin təşkili və təhsil prosesinin tədris-metodiki təminatı “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 23 aprel tarixli 75 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı”nın, 2010-cu il 24 iyun tarixli 117 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları”nın və 2010- cu il 12 may tarixli 88 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və “magistr” dərəcələrinin verilməsi Qaydaları”nın tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

3.1.2. Kredit sistemində Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyən olunmuş formalar üzrə aşağıdakı tədris sənədlərindən istifadə edilir:

3.1.2.1. ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris planı;

- 3.1.2.2. ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris qrafiki;
- 3.1.2.3. ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə illik işçi tədris planı;
- 3.1.2.4. tələbənin fərdi tədris planı;
- 3.1.2.5. müəllimin illik işçi tədris planı.

3.2. Tədrisin təşkili

3.2.1. Tədris ili iki semestrədən (payız və yaz) ibarətdir. Bundan əlavə, yay tətili müddətində 6 (altı) həftədən çox olmayaraq yay semestri də təşkil oluna bilər.

3.2.2. Ali təhsilin hər iki səviyyəsində əyani təhsil alma forması üzrə tədris ili 40 həftədir. Hər semestr 20 həftədən (o cümlədən, 5 həftə imtahan sessiyası) ibarətdir. Bir semestrə, tədrisə tam cəlb olunan(fulltime) tələbəyə 30(tələbənin prerekvizit fənn və ya fənnlərdən akademik borcu qaldığı halda, kreditlərin sayı az ola bilər), tədrisə qismən cəlb olunan(parttime) tələbəyə 20-yə qədər kredit müəyyənləşdirilir. Bir kredit tələbənin auditoriya və auditoriyadankənar 30 saatlıq işinə bərabərdir. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Tələbənin həftəlik işinin həcmi 1,5 kreditdir(yay semestri istisna olmaqla). Buraxılış işinin, magistrlik dissertasiyasının hazırlanmasına və müdafiəsinə, eləcə də buraxılış dövlət və semestr imtahanlarına hazırlığa, imtahanın verilməsinə və təcrübələrin keçirilməsinə ayrılmış hər bir həftə 1,5 kreditə bərabərdir.

3.2.3. Qiyabi təhsil alma forması üzrə tədris ili 32 həftədir. Hər semestr 16 həftədən (o cümlədən, 1 həftə imtahan sessiyası) ibarətdir və hər semestrə 24 kredit

müəyyənləşdirilir.

3.2.4. İxtisasın (ixtisaslaşmanın) təhsil müddətindən asılı olaraq, tələbələrə bakalavriatda 240-300 kredit (əsas(baza ali) tibb təhsilində 300-360 kredit), magistraturada təhsilin normativ müddəti 1,5 il olduğu halda 90, 2 (iki) il olduğu halda isə 120 kredit müəyyənləşdirilir. Müəyyən olunmuş kreditin tələbə tərəfindən yığılması məcburidir.

Tədrisə tam cəlb olunan(fulltime) tələbəyə əlavə fənn(fənnlər) də seçməyə icazə verilir. Bu halda təhsil haqqının ödənilməsi bu Qaydaların 4.3-cü bəndinin tələblərinə uyğun həyata keçirilir. Dövlət sifarişi ilə təhsil alan və bütün təhsil müddətində ayrı-ayrı fənnlərdən göstəricisi 81-100 bal arasında olan tələbələrə əlavə ödəniş etmədən bu Qaydaların 3.2.11-ci yarımbəndinin tələbləri nəzərə alınmaqla, təhsil aldığı ixtisas üzrə əlavə fənn(fənnlər) seçməyə icazə verilir. Bütün hallarda bir semestrdə tələbənin götürdüyü kreditlərin sayı 40-dan çox olmamalıdır.

3.2.5. Tələbəyə bakalavriat səviyyəsində gələcək peşə fəaliyyətində istifadə etməsi və ya oxşar ixtisas üzrə (təhsil proqramında tədrisi nəzərdə tutulan fənlərin və onlara ayrılan kreditlərin ən azı 70 faizi eyni olduğu halda) əlavə təhsil alması məqsədi ilə bu Qaydaların 3.2.5-ci yarımbəndinin tələbləri gözlənilməklə, ödənişli əsaslarla müvafiq ixtisasların fənnini (fənlərini) seçmək hüququ da verilir. Bu şərtlərlə əlavə təhsil alanlara həmin ixtisas üzrə bakalavr dərəcəsi və müvafiq diplom verilir.

3.2.6. Tədris planında tədris işinin həcmi kredit vahidləri ilə müəyyən edilir. Kreditlər tələbənin aşağıdakı fəaliyyəti

üzrə müəyyənləşdirilir:

3.2.6.1.auditoriya (mühazirə, seminar, praktik məşğələlər, laboratoriya) dərslərində iştirak etməsi;

3.2.6.2.auditoriyadankənar (tələbənin müstəqil və müəllimin rəhbər-liyi ilə sərbəst işi) işi;

3.2.6.3. təcrübələrdə iştirak etməsi; 3.2.7.4.laboratoriya işlərini yerinə yetirməsi;

3.2.7.5. kurs işini və layihələrini hazırlaması və müdafiə etməsi;

3.2.7.6. imtahanlara hazırlığı və imtahanları verməsi;

3.2.7.7.buraxılış işini, magistrlik dissertasiyasını hazırlaması

və müdafiəsi, eləcə də buraxılış dövlət imtahanına hazırlığı və həmin imtahanı verməsi.

3.2.7. Tədris planında fənlər vacibliyinə və məzmununun mənim-sənilməsi ardıcılığına görə aşağıdakı 3 qrupa bölünür:

3.2.7.1. məcburi və ardıcıl öyrənilən fənlər üzrə;

3.2.8.2.məcburi, lakin ardıcılığı vacib olmayan fənlər üzrə;

3.2.8.3.tələbələr öz seçimi əsasında öyrənilən fənlər üzrə.

3.2.9.Oxşar ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə tədris planları

hazırlanarkən, müvafiq fənlərin məzmununun unifikasiyasına nail olunmalıdır.

3.2.10. Kredit sistemində ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın (ixtisaslaşmanın) təhsil proqramı, ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris planı və ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris qrafiki hazırlanaraq aidiyyəti qurumlara, tələbənin fərdi tədris planı və müəllimin illik işçi tədris planı müvafiq

olaraq tələbələrə və müəllimlərə verilir, eləcə də ali təhsil müəssisəsinin saytında yerləşdirilir.

3.2.11. Hər tədris ili üçün ixtisasın (ixtisaslaşmanın) tədris qrafiki əsasında tələbənin fərdi tədris planı hazırlanır. Fənlərin prerekvizitliyi gözlənilməklə, tələbənin fərdi tədris planı müəyyən olunmuş forma üzrə onun özü tərəfindən tərtib edilir. Bu zaman akademik məsləhətçinin (tyutorun) köməyindən də istifadə oluna bilər. Tələbənin fərdi tədris planı tərtib edilərkən, ali təhsil müəssisəsi ona həm fənn, həm də yüksəkixtisaslı müəllimlərin (vəzifələri, elmi dərəcələri və elmi adları göstərilməklə) seçilməsində öz təkliflərini verir. Növbəti tədris ili üçün tələbənin fərdi tədris planı tərtib olunarkən, buraya ilk növbədə əvvəlki ildən akademik borcu qalan fənlər daxil edilir (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Akademik borc yaranan fənn (fənlər) müvafiq semestrdə tədris olunmadığı və ya həmin fənn (fənlər) üzrə qrup yaradılmadığı halda bu tələb istisna edilir.

3.2.12. İxtisasın (ixtisaslaşmanın) illik işçi tədris planı müvafiq olaraq təhsil proqramı, tədris planı, tədris qrafiki və tələbələrin fərdi tədris planları əsasında ali təhsil müəssisəsi tərəfindən hazırlanır.

3.2.13. Müəllimlərin illik işçi tədris planı ixtisasın (ixtisaslaşmanın) illik işçi tədris qrafiki və tələbələrin fərdi tədris planları əsasında hazırlanır.

3.2.14. Cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticələrinə görə fənn üzrə müvəffəq qiymət almış tələbə həmin fənnədən kreditləri qazanmış hesab olunur. Cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticələrinə, habelə

aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə qeyri-müvəffəq qiymət almış, eləcə də üzürlü və ya üzürsüz səbəbdən imtahanda iştirak etməmiş tələbə bu fənnədən kreditləri qazanmır, yəni həmin fənn üzrə akademik borcu qalır. Cari və aralıq qiymətləndirmənin nəticələrinə, habelə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə, eləcə də üzürlü və üzürsüz səbəbdən imtahanda iştirak etmədiyinə görə akademik borcu yaranmış tələbəyə həmin fənn(fənnlər) üzrə təkrar imtahan vermək (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla) və ya fənni(fənnləri) yenidən dinləmək üçün şərait yaradılmalıdır. Bu halda fənni(fənnləri) yenidən dinləmədən kreditləri qazanmaq istəyən tələbə bu imkandan təhsil proqramı ilə müəyyən olunmuş müddət ərzində həmin fənn(fənnlər) tədris olunduğu semestrə (akademik borcu yaranan semestrə) imtahan sessiyasından sonra növbəti semester başlayanadək və ya növbəti semestrlər- dən birində imtahan sessiyası zamanı) istifadə edə bilər. Tələbə hər semestrə fənni (fənnləri) dinləmədən ümumilikdə iki fənn üzrə (hər fənnədən bir dəfə olmaqla) imtahanda iştirak edə bilər. Bu zaman tələbənin fənni(fənnləri) dinlədiyi semestrdəki cari qiymətləndirmənin nəticələri nəzərə alınır və onun qazandığı kreditlər tədris planı üzrə həmin fənni(fənnləri) dinlədiyi semestrə aid olunur. Üzürlü səbəbdən imtahanda iştirak etməyən tələbə həmin fənn üzrə təkrar imtahan üçün ödəniş etmir, digər hallarda isə tələbənin imtahan üçün ödəniş haqqı bu Qaydaların 4.3-cü bəndinin tələblərinə uyğun həmin fənn üçün müəyyən edilən məbləğin 25 faizindən çox olmamaq şərtlə ali təhsil müəssisə- sinin ali

idarəetmə orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilir və həmin müəssisənin rəsmi internet səhifəsində yerləşdirilir. Bütün digər hallarda akademik borcu olan tələbə fənni yenidən dinləməli və həmin fənnədən (fənnlərdən) dərslərdə iştirak etməklə, onun (onların) mənimsənilməsinə qoyulan tələbləri tam yerinə yetirməlidir. Belə olan halda təhsil haqqının ödənilməsi bu Qaydaların 4.3-cü bəndinin tələblərinə uyğun həyata keçirilir.

3.2.15. Tələbə ali təhsil müəssisəsini bitirmək üçün tələb olunan kreditləri ixtisasın normativ təhsil müddətindən sonrakı 3 (üç) ildə (həqiqi hərbi xidmət müddəti nəzərə alınmamaqla) toplaya bilmədiyi halda o, məzmununda əsaslı dəyişikliklər edilən peşə hazırlığı fənnlərindən əvvəllər qazandığı kreditləri itirir. Tələbə həmin kreditləri bu Qaydaların tələblərinə uyğun olaraq yenidən yığmalıdır.

3.2.16. Tələbə bir ali təhsil müəssisəsindən (ixtisasdan) digərinə köçürüldüyü, tələbələr sırasına bərpa olunduğu, akademik məzuniyyətdən qayıtdığı və təkrar ali təhsil aldığı hallarda, onun əvvəllər qazandığı kreditlər bu Qaydaların 3.2.15- ci yarımbəndinin tələblərinə uyğun olaraq nəzərə alınır.

3.2.17. Bir müəllimi bu Qaydaların 4.2.1-ci bəndinə uyğun olaraq seçən tələbələrin sayı fənnin xüsusiyyətlərindən və tədrisin formasından (mühazirə, məşğələ, laboratoriya və s.) asılı olaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir.

3.2.18. Çıxarılıb.

3.2.20. Çıxarılıb.

3.2.21. Tədris prosesi auditoriya və auditoriyadankənar

(tələbənin müstəqil və müəllimin rəhbərliyi ilə sərbəst işi) şəkildə təşkil olunur. Sərbəst işlərin həcmi keçirilən mühazirələrə, seminarlara və praktik məşğələlərə ayrılan akademik saatlara müvafiq olaraq, ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir.

Bu zaman əyani təhsilə forması üzrə bütün növ dərslərin 1 (bir) akademik saatına 1 (bir) saatdan az olmayaraq sərbəst iş müəyyənləşdirilir. Sərbəst işlərin ümumi həcmindən ən azı 40 faizi dərslərdən kənar vaxtda müəllimin rəhbərliyi ilə həyata keçirilməlidir. Müəllimin tələbələrə sərbəst işi onun tədris- metodiki işi hesab edilir.

3.2.22. Tələbənin sərbəst işinin növü və forması (fərdi, komanda, qrup tapşırığı və s.) fənni tədris edən müəllim tərəfindən müəyyənləşdirilir.

3.2.23. Fənn üzrə ayrılmış auditoriya saatlarının 25 faizindən çoxunda iştirak etməyən tələbə (Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin Kollegiyası tərəfindən idman növləri üzrə təsdiq edilmiş milli yığma komandaların üzvləri olan idmançı-tələbələr istisna olmaqla) həmin fəndən imtahana buraxılmır. Bu hədd ali təhsil müəssisəsi tərəfindən azaldıla bilər.

3.2.24. Tələbənin cari semestrə akademik borcu qaldığı halda o, növbəti semestrə təqaüddən məhrum edilir (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Əgər həmin tələbə cari semestrə götürdüyü bütün fənlərdən kreditləri qazanarsa, onun təqaüdü növbəti semestrə bəra olunur.

3.3. Tələbənin fərdi tədris planının tərtibi

3.3.1. Ali təhsil müəssisəsinə yeni qəbul olunan

tələbələrə birinci tədris ili üçün fakültə tərəfindən fərdi tədris planı hazırlanır. Tələbə sentyabrın 10-dək həmin fərdi tədris planını almalıdır. Növbəti tədris ilində isə tələbələr bu Qaydaların 3.2.11-ci yarımbəndinin tələblərini gözləməklə, öz fərdi tədris planını hazırlayır və iyulun 5-dən 15-dək fakültəyə təqdim edir. Fərdi tədris planında tələbə sentyabrın 10-dək düzəlişlər edə bilər. Fərdi tədris planı təhsil müəssisəsi tərəfindən tədris ilinin başlanğıcına qədər təsdiq edilir və bu tədris planının bir nüsxəsi tələbədə, bir nüsxəsi isə ali təhsil müəssisəsinin müəyyən etdiyi qurumda saxlanılır.

3.3.2. Tələbənin fərdi tədris planında sonradan dəyişiklik edilməsinə icazə verilmir. Yalnız payız semestrindən akademik borcu qalanlar qış tətilinin ilk həftəsində növbəti semestr üçün fərdi tədris planlarında ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada müvafiq düzəlişlər edə bilərlər.

3.3.3. Ali təhsil müəssisələrində və AMEA-da hər bir fənn üzrə yaradılan qrupda tələbələrin sayı fənnin xüsusiyyətindən və tədrisin formasından asılı olaraq, ali təhsil müəssisəsi və ya AMEA tərəfindən müəyyən edilir. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 23 aprel tarixli 75 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı”na uyğun olaraq tənzimlənir. Fənn üzrə müəyyən olunmuş sayda tələbə yığılmadıqda, həmin fənn ixtisasın (ixtisaslaşmanın) illik işçi tədris planına daxil edilmir və bu barədə tələbələrə məlumat verilir. Həmin fənnə yazılmış tələbələr öz fərdi tədris planlarında müvafiq qaydada dəyişikliklər aparırlar.

3.3.4. Növbəti tədris ili üçün tələbə təyin olunmuş vaxtda öz fərdi tədris planını təqdim etmədikdə, onun təhsili ali təhsil müəssisəsi üzrə həmin il üçün ixtisasın tədris qrafikinə uyğun təşkil edilir.

3.4. Yay semestrinin təşkili

3.4.1. Yay semestri aşağıdakı məqsədlərlə təşkil olunur:

3.4.1.1. akademik borcların ləğv edilməsi;

3.4.1.2. fənlərin prerekvizitliyi gözlənilməklə, humanitar fənlər bölümünə daxil olan və ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlərin kreditlərinin qazanılması;

3.4.1.3. müvəffəqiyyət qazanılan fəndən qiymətin yüksəldilməsi;

3.4.1.4. ali təhsil müəssisəsinin təklif etdiyi ayrı-ayrı fənlər üzrə digər ali təhsil müəssisəsi tələbələrinə müvafiq kreditlər qazanmasına şəraitin yaradılması.

3.4.2. Yay semestri yaz semestri başa çatdıqdan sonra təşkil olunur və onun başlanma müddəti ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. Yay semestrinin (nəzəri təlim və imtahanlar) müddəti 6 (altı) həftədir (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). İmtahan müddəti 1 (bir) həftədən artıq olmamaqla, yay semestrinin sonuncu həftəsində təşkil edilir.

3.4.3. Yay semestrində tələbənin götürdüyü fənlərin krediti 10-dan artıq olmamalıdır.

3.4.4. Yay semestri və imtahanlar növbəti semestrin başlanmasına 2 həftə qalanadək başa çatdırılır.

3.4.5. Yay semestrində üzrlü səbəbdən imtahanda iştirak etməyən tələbələr üçün növbəti semestrin başlangıcına

qədər bir dəfə imtahan təşkil olunur.

3.4.6. Tələbə yay semestrində iştirakından asılı olmayaraq, payız semestri üçün öz fərdi tədris planını iyulun 5-dən 15-dək fakültəyə təqdim etməlidir və o, bu Qaydaların 3.3.1-ci yarımbəndində göstərilən müddətdə öz fərdi tədris planında müvafiq dəyişikliklər edə bilər.

3.4.7. Müvəffəqiyyət qazandığı fəndən qiymətini yüksəltmək məqsədi ilə tələbəyə yenidən imtahan verməyə icazə verilmir. Lakin o, qiymətini yüksəltmək üçün yay semestrində həmin fənni yenidən götürərək dinləməklə imtahan verir. Tələbə öz məqsədinə nail olmadıqda, onun əvvəl topladığı bal qüvvədə qalır.

3.4.8. Bu Qaydaların 3.2.23-cü yarımbəndinin tələblərinə uyğun olaraq, imtahana buraxılmayan tələbə semestrdə fənn (fənlər) üzrə müəyyən edilmiş dərslərin 50 faizindən çoxunda iştirak etdiyi halda o, həmin fənni (fənləri) yay semestrində təkrar götürmək hüququna malikdir.

3.4.9. Ali təhsil müəssisələrində yay semestri könüllülük prinsipi ilə ödənişli əsaslarla həyata keçirilir (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla).

3.4.10. Yay semestrində tələbənin fənn üzrə bir kreditinin ödənişi bu Qaydaların 4.3-cü bəndinin tələblərinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

3.4.11. Yay semestrində fənn üzrə qrupda tələbələrin sayını ali təhsil müəssisəsi maliyyə imkanlarını nəzərə alaraq müəyyənləşdirir.

3.4.12. Yay semestrinə müəllimlər könüllü surətdə cəlb olunurlar. Bu zaman müəllimin fəaliyyətinin ödəniş məbləği saathesabı qaydada həyata keçirilir. Bundan əlavə

müəllimlərə fənn üzrə qrupdan əldə olunan vəsaitin hesabına əlavə ödəniş verilir. Həmin ödənişin məbləği ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir.

3.4.13. Yay semestrində əldə olunan vəsaitdən bu Qaydaların 3.4.12-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olmaqla, ali təhsil müəssisəsinin rektorunun əmri ilə bu işə cəlb olunan digər əməkdaşların əməkhaqları ödənilir.

3.4.14. Ali təhsil müəssisələri yay semestri təşkilatçılarının və müəllimlərinin ödəniş məbləğini öz maliyyə imkanlarına görə sərbəst müəyyən edirlər.

4. Tələbələrin hüquq və vəzifələri

4.1. Tələbə öz fərdi tədris planını tərtib edərkən, bu Qaydalarla tanış olmalı və buradakı tələblərə ciddi riayət etməlidir.

4.2. Təhsil zamanı tələbə fərdi tədris planına ciddi riayət etməklə, tədris olunan fənləri mənimsəməyə borcludur.

4.2.1. Tələbənin bu Qaydaların 3.2.17-ci yarımbəndinə müvafiq olaraq müəllim seçmək hüququ vardır.

4.3. Tələbə ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə təhsil proqramı ilə müəyyən olunmuş müddətdə tələb olunan kreditləri yığa bilmədiyi halda o, tələbələr sırasından xaric edilmir (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həmin tələbə kontingentdə saxlanılmaqla, təhsilini yalnız ödənişli əsaslarla davam etdirə bilər. Belə halda tələbənin ödənişinin məbləği ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə illik təhsil haqlarını 60-a bölərək alınan nəticəni onun götürdüyü fənlərin kreditlərinə vurmaqla müəyyənləşdirilir.

4.4. Tələbə bu Qaydaların 6.1-ci bəndinin tələblərinə uyğun olaraq, digər ali təhsil müəssisələrində də müvafiq

fənlər üzrə kreditləri qazana bilər.

4.5. Tələbə öz akademik transkriptini ali təhsil müəssisəsindən təhsil aldığı dövrdə istənilən vaxt əldə edə bilər.

5. Akademik məsləhətçi (tyutor) xidməti

5.1. Ali təhsil müəssisələrində Bolonya prosesinin təşviqi, kredit sistemi ilə tədrisin təşkili, AKTS sisteminin tətbiq edilməsi və tələbələrə kömək göstərilməsi məqsədi ilə ali təhsil və AMEA- da akademik məsləhətçilər (tyutorlar) xidməti təşkil olunur.

5.2. Tyutorlar bu sahədə müəyyən təcrübəsi və səriştəsi olan şəxslər arasından seçilir.

5.3. Tyutor bu vəzifəyə rektorun əmri ilə təyin olunur.

5.4. Tyutorlar:

5.4.1. tələbələrin hüquqlarını və akademik maraqlarını qoruyurlar;

5.4.2. tədris prosesinin təşkili ilə bağlı bütün zəruri məlumatları və sənədləri tələbələrə təqdim edirlər;

5.4.3. tələbələrin fərdi tədris planlarının tərtibi üçün onlara məsləhətlər verirlər;

5.4.4. bu Qaydaların 3.3.1-ci yarımbəndində göstərilən müddətdə tələbələrin fərdi tədris planlarının qəbulunu təşkil edir və ixtisaslar (ixtisaslaşmalar) üzrə illik işçi tədris planlarının tərtibində iştirak edirlər;

5.4.5. tələbələrə fərdi tədris planlarında dəyişikliklər aparmasına yardım göstərirlər;

5.4.6. yay semestrinin təşkilində iştirak edirlər.

6. Tələbə və müəllim mobilliyi

6.1. Kredit sistemi ilə tədrisin təşkilində Bolonya

bəyannaməsinin müddəalarına müvafiq olaraq, tələbələrin akademik mobilliyi onların digər ali təhsil müəssisələrində, o cümlədən xarici ölkə ali təhsil müəssisələrində ayrı-ayrı fənlər üzrə kreditləri qazanmaları ilə təmin edilir. Tələbənin digər ali təhsil müəssisələrində kreditləri qazanması təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinin razılığı ilə həyata keçirilir. Bu zaman təhsil haqqının ödəniş şərtləri tələbə ilə göndərən və qəbul edən ali təhsil müəssisələri arasında razılaşdırılır. Qazanılmış kreditlər tələbənin təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsi tərəfindən tanınmalıdır. Digər ali təhsil müəssisələrində qazanılacaq kreditlərin sayı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə nəzərdə tutulmuş kreditlərin 30 faizindən çox olmamalıdır.

1.1. Tələbənin akademik mobilliyinin ali təhsil müəssisələri arasında təmin edilməsi üçün forması və nümunələri Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilən aşağıdakı sənədlər olmalıdır:

1.1.1. akademik transkript;

1.1.2. tələbənin ərizə (təhsil alacağı dildə doldurulur) forması; 6.2.3.tədris razılığı;
6.2.4.məlumat paketi.

1.2.Professor-müəllim heyətinin mobilliyi (mühazirənin oxunması, seminarların, praktik məşğələlərin, laboratoriya işlərinin keçirilməsi) ali təhsil müəssisələri arasında xüsusi razılıq əsasında həyata keçirilir.

**TƏHSİL HAQQINDAN AZAD EDİLMƏ HÜQUQLARI
AŞAĞIDAKI TƏLƏBƏLƏRƏ ŞAMİL EDİLİR:**

I. “Məcburi köçkün” statusu olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları.

Dövlət ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişli formada təhsil alan məcburi köçkünlərin təhsil haqqını ödəməkdən azad edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 avqust 2003-cü il 1308 nömrəli Sərəncamı. “Azərbaycan Respublikasının dövlət ali təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil alan məcburi köçkünlərin təhsil xərclərinin ödənilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 sentyabr 2011-ci il tarixli Sərəncamı.

Tələb olunan sənədlər:

1. Rektorun adına ərizə;
 2. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;
 3. ”Məcburi köçkün” statusunu əks etdirən sənədin (tələbənin və atasının) notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti.
 4. Ailə tərkibi haqqında arayış
- II. ”Şəhid” ailəsi statusunu almış ailənin üzvü.

“Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əlavə edilmə barədə Azərbaycan Respublikası Qanunu: 12 sentyabr 2003-cü il ¹ 499 İİQD,”Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 3 sentyabr 1993-cü il 697.

- “Şəhid” ailə üzvləri aşağıdakılar hesab olunurlar;
- arvadı (əri);
- valideynləri;
- 18 yaşına çatmamış və uşaqları, 18 yaşına çatanaqədər sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu müəyyən

olunmuş 18 yaşından yuxarı əlil övladları;

- qardaşları və bacıları — uşaq evlərində tərbiyə olunanlar;
- babalar və nənələr, qanunla onları saxlayan şəxs yoxdursa;
- əyani təhsil müəssisələrində, həmçinin

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında təhsil aldıqda 23 yaşa çatanadək ailə üzvü hesab edirlər.

Tələb olunan sənədlər:

1. Rektorun adına ərizə;
2. Şəxsiyyət vəsiqəsi;
3. “Şəhid” statusu barədə sənəd;
4. Tələbənin doğum haqqında şəhədətnaməsi;
5. Şəhidin ölüm haqqında şəhədətnaməsi.

III. “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi zamanı əlil olmuş və Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan, hərbi əməliyyatla əlaqədar itgin düşən və məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edilən vətəndaşların uşaqlarının təhsil xərclərinin ödənilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 18 mart 2014-cü il tarixli sərəncamı.

Tələb olunan sənədlər:

1. Rektorun adına ərizə;
2. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;
3. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və Konstitusiya quruluşunun müdafiəsi zamanı əlil olmuş vətəndaşın əlilliyi barədə (TSEK-in arayışı) sənədin surəti;

4. Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəxsin ölüm haqqında şəhəddətnaməsinin notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti;

5. Hərbi əməliyyatla əlaqədar itkin düşən və məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edilən şəxs barədə sənədin notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti.

6. Ailə tərkibi haqqında arayış.

IV. Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş 23 yaşadək uşaqlar.

“Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 22 iyun 1999-cu il tarixli Qanunu (maddə 5).

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının 19 iyun 2009-cu il tarixli Qanunu (maddə 14-8-1).

- valideynlərini itirmiş uşaqlar- hər iki valideyni vəfat etmiş 18 yaşınadək olan şəxslərdir;
- valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar- hər iki valideyni: məlum olmayan;
- valideynlik hüquqlarından məhrum edilənvə
- xəbərsiz itkin düşmüş, fəaliyyət qabiliyyəti olmayan (fəaliyyət qabiliyyəti məhdudlaşdırılan) hesab edilən, ölmüş elan edilən;
- cəzaçəkmə müəssisələrində cəzasını çəkən;
- uşaqlarının tərbiyə edilməsindən və ya onların hüquq və mənafelərinin müdafiəsindən imtina edən;
- uşaqlarını tərbiyə, müalicə, əhalinin sosial müdafiəsi və

digər analoji müəssisələrdən götürməkdən
imtina edən;

- qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada digər halla
- Bir valideyni vəfat etmiş və o biri valideyni I və II qrup əlil olan 18 yaşınadək şəxslər də valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar hesab edilirlər;
- **valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum** olmuş uşaqların arasında olan şəxslər- valideynlərini itirmiş, habelə valideyn himayəsindən məhrum olmuş ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi elmi təşkilatın magistratura səviyyəsində əyani formada təhsil alan 23 yaşınadək olan şəxslərdir;

Bu qəbidən olan şəxslər təhsil aldıkları müddətdə dövlət təminatına götürülür, onların təhsil xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir və təqaüdün 2 misindən az olmayan miqdarda təqaüdlə təmin olunurlar.

Tələb olunan sənədlər:

1. Rektorun adına ərizə;
2. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;
3. Vəfat etmiş valideynin ölüm şəhəddətnaməsinin notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti - 2 ədəd;
4. Bir valideyni vəfat etmiş digər valideynin I və II qrup əlil olan şəxsin tibbi sosial ekspert komissiyası tərəfindən təqdim olunan arayış (TSEK).
5. Ailə tərkibi haqqında arayış.
- V. I və II qrup əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşadək uşaqların təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi haqqında Azərbaycan

Respublikası Prezidentinin 3 may 2019-cu il tarixli sərəncamı. (ARK-nın 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi)

Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində bakalavr və magistratura (əsas baza ali tibb təhsili və rezdentura) təhsil səviyyələrində və orta ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil alan I və II dərəcə əliliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil müddəti ərzində təhsil haqqı xərcləri 2019-2020-ci tədris ilindən etibarən dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilsin.

Tələb olunan sənədlər:

1. Rektorun adına ərizə;
2. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;
3. I və II qrup əliliyi olan tələbələrin tibbi sosial ekspert komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş arayışı (TSEK).
4. Ailə tərkibi haqqında arayış.

ADPU-nun Sənəd Qəbulu Komissiyası

Xüsusi qeyd: Tələbə qeydiyyatdan keçdikdən sonra ADPU-da dərslər başlayan zaman ilk dərsə gələrkən e-maillə qeydiyyat üçün göndərdiyi bütün sənədlərin əsillərini Sənəd Qəbulu Komissiyasına təqdim etmək üçün özü ilə gətirməlidir.

